

7. marts 2009

Størst gevinst til mænd af regeringens forårspakke 2.0

Resumé: *Mænd får i gennemsnit knap 2.000 kr. mere i gevinst fra skattepakken end kvinder. Selv hvis man tager højde for den interne omfordeling inden for husstanden, får mænd 600 kr. mere i gevinst end kvinder gør af regeringens forårspakke 2.0.*

I det følgende er fordelingseffekterne af den aftalte Forårspakke 2.0 beregnet. Udover den finansiering, der direkte påhviler husholdningerne, er den resterende finansiering, der påhviler erhvervslivet, også forsøgt fordelt på husholdningerne vha. en række antagelser om gennemslagseffekt på aktiekurser, lønninger og priser. Dette er beskrevet nærmere sidst i analysen.

Ser man på de individuelle gevinster ved skattepakken, er der noget større gevinst til mænd end til kvinder. Mens mænd får en gennemsnitlig gevinst på 4.500 kr., må kvinderne nøjes med 2.400 kr. i gevinst. Mændenes gevinst er altså næsten dobbelt så stor som kvindernes. Medregnes erhvervsfinansieringen bliver mændenes gevinst på 1.700 kr., mens kvinderne får 600 kr. Altså er gevinsten for mændene mere end dobbelt så stor, når der tages højde for erhvervsfinansieringen. Dette er vist i tabel 1.

Tabel 1. Fordelingseffekter af skatteomlægning, personniveau, køn, 1.000 kr.

Køn	Lettelse	Finansiering husstande	Gevinst ex erhverv	Finansiering erhverv	Gevinst inkl. erhverv
1.000 kr.					
Mænd	9,5	-5,0	4,5	-2,8	1,7
Kvinder	5,7	-3,3	2,4	-1,8	0,6
Middel	7,6	-4,1	3,4	-2,3	1,1

Anm.: Kun personer over 18 år. Forudsætninger er beskrevet nedenfor.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Årsagen til, at mændene får den største skattelettelse, er, at der er flest mænd i toppen af indkomstfordelingen, og de får derfor den største gevinst af fjernelsen af mellemskatten og stigningen i topskattegrænsen.

Omvendt rammes mænd også hårdere af finansieringen, end kvinder gør. Det skyldes flere faktorer. For det første har flere mænd end kvinder frynsegoder på arbejdspladsen, og de rammes derfor forholdsvist hårdest af multimediebeskatningen. For det andet er der flest mænd, der indbetaler meget

høje beløb på ratepensioner, og de rammes derfor hårdest af overgrænsen på ratepensionsindbetalinger. For det tredje har mænd i gennemsnit højere indkomster og aktiebeholdninger, og de betaler derfor en stor del af erhvervsbeskatningen, jf. beregningsforudsætningerne der er beskrevet nedenfor.

Måler man gevinsten i forhold til indkomsten, så er gevinsten også størst for mænd. Mens mændene får 2,1 pct. i gevinst, så får kvinderne en indkomstfremgang på 1,4 pct. Medregnes erhvervsfinansieringen, så er mændenes gevinst på 0,8 pct., mens kvindernes er på 0,3 pct. Dette er vist i tabel 2.

Tabel 2. Fordelingseffekter af skatteomlægning, personniveau, køn, pct. af disponibel indkomst

Køn	Lettelse	Finansiering husstande	Gevinst ex erhverv	Finansiering erhverv	Gevinst inkl. erhverv
	Pct.				
Mænd	4,4	-2,3	2,1	-1,3	0,8
Kvinder	3,3	-1,9	1,4	-1,0	0,3
Middel	3,9	-2,1	1,8	-1,2	0,6

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Samlet taber omkring hver tiende danske på skatteomlægningen. Medregnes erhvervsfinansieringen, stiger dette tal til knap hver fjerde dansker. Dette er vist i tabel 3.

Tabel 3. Andel tabere, personniveau, køn.

Køn	Tabere ekskl. erhverv	Tabere inkl. erhverv
Mænd	11,7	36,3
Kvinder	8,6	38,9
Middel	10,1	37,6

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Fordelingseffekter af skattepakke, husstandsækvivaleret

En del af finansieringen (afgifter og en del af finansieringen der påhviler erhvervslivet) er fordelt på husholdningerne efter husstandens samlede indkomst. Ved overgangen til personniveau giver dette i sig selv anledning til omfordelingseffekter. F.eks. vil en person med meget lav indkomst, som er gift med en person med høj indkomst, befinde sig i en lav decil, selvom personen ligger i en højere indkomstdecil, når der tages højde for husstandens samlede indkomster. Derved vil personens relative andel i finansieringen være høj, da husstandens indkomst er høj, mens den personlige indkomst er

lav. Nedenfor er fordelings effekterne, når der tages højde for husstandens samlede indkomst og sammensætning, derfor vist.

Når der tages højde for den interne omfordeling inden for husstanden, er forskellen mellem mænds og kvinders gevinst på 600 kr. Mens mænd får en gevinst på 4.900 kr., får kvinder en gevinst på 4.300 kr. Medregnes erhvervsfinansieringen, får mænd en gevinst på 1.700 kr., mens kvinder får en gevinst på 1.600 kr.

Tabel 4. Fordelingseffekter af skatteomlægning, husstandsækvivaleret, køn, 1.000 kr.

Køn	Lettelse	Finansiering husstande	Gevinst ex erhverv	Finansiering erhverv	Gevinst inkl. erhverv
	1.000 kr.				
Mænd	10,4	-5,5	4,9	-3,2	1,7
Kvinder	8,9	-4,6	4,3	-2,7	1,6
Middel	9,7	-5,1	4,6	-3,0	1,6

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Målt i forhold til disponibel indkomst får mænd en gevinst på 2,2 pct., mens kvinder får en gevinst på 2,0 pct. Medregnes erhvervsfinansieringen, får mænd en gevinst på 0,8 pct., mens kvinder får en gevinst på 0,7 pct. Dette er vist i tabel 5.

Tabel 5. Fordelingseffekter af skatteomlægning, husstandsækvivaleret, køn, pct. af disponibel indkomst

Køn	Lettelse	Finansiering husstande	Gevinst ex erhverv	Finansiering erhverv	Gevinst inkl. erhverv
	Pct.				
Mænd	4,7	-2,5	2,2	-1,5	0,8
Kvinder	4,2	-2,2	2,0	-1,3	0,7
Middel	4,4	-2,3	2,1	-1,4	0,8

Anm.: Som tabel 3.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Samlet er der 9 pct. af den voksne befolkning, der taber på omlægningen. Medregnes erhvervsfinansieringen, taber knap 1/3 af befolkningen på skattereformen. Dette er vist i tabel 6.

Tabel 6. Andel tabere, husstandsækvivaleret, køn.

Køn	Tabere ekskl. erhverv	Tabere inkl. erhverv
Mænd	9,0	32,3
Kvinder	8,5	33,4
Middel	8,8	32,9

Anm.: Som tabel 3.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Beregningsforudsætninger

Følgende elementer, der direkte påhviler husholdningerne, indgår i fordelingsberegningerne:

Tabel 7. Elementer, der direkte påvirker husholdningerne, og som indgår i fordelingsberegningerne, tabt provenu 2019, 2009-priser.

	Regeringen	AE
		Mia. kr.
1. Mellem- og topskat	-11,7	-12,3
2. Bundskat*	-13,7	-13,3
3. Grøn check	-3,4	-3,3
4. Pensionstillæg	-1,0	-1,0
Skattelettelser i alt	-29,8	-29,9
5. Lavere værdi af fradrag	3,2	3,3
6. Renteafdrag og ejd. skatkestop	0,6	0,7
7. Pensioner	1,1	1,1
8. Fryssegoder	1,3	1,3
9. Afgifter	3,5	3,5
10. Fastholdelse af beløbsgrænser*	5,0	4,5
11. Skatteplanlægning	1,6	1,6
12. Skattekompensationsordning	-0,7	-0,4
Finansiering i alt	15,6	15,6
I alt	-14,2	-14,3

Anm.: Provenuer ved omlægninger i indkomstskattesystemet er ikke helt ens i AEs og regeringens beregninger. Det kan bl.a. skyldes fremskrivningsmetoden. AEs beregninger er baseret på 2006-data.

* Øget tilskud til friplads i daginstitutioner er taget med i regeringens provenuskøn, men er af tekniske årsager ikke indbygget i AEs beregninger.

** I AEs fordelingsberegninger er personfradrag, maks. grænse for beskæftigelsesfradrag og topskattegrænsen fastholdt nominelt.

Kilde: AE på baggrund af lovmodellens datagrundlag og "Aftale om forårspakke 2.0".

De enkelte elementer i ovenstående tabel er gennemgået nedenfor.

1. Mellem- og topskat
 - a. Mellemskatten afskaffes.
 - b. Topskattegrænsen forhøjes med 54.400 kr.
 - c. Bundgrænse på 40.000 kr. for positiv kapitalindkomst i topskatten.

- d. Reduktion af aktieindkomstbeskatningen.
2. Bundskat
 - a. Bundskat nedsættes med 1,5 pct. point og loft følger med.
 - b. Økonomisk friplads i daginstitutioner er af tekniske årsager ikke taget med i fordelingsberegningerne. Det tabte provenu indgår i regeringens provenuskøn.
3. Grøn check
 - a. Grøn check fremskrevet til 2019. Den grønne check afhænger af indkomst og antal børn. Børnenes grønne check er betinget af moderens indkomst.
4. Pensionstillæg hæves med 2.000 kr.
5. Lavere værdi af fradrag
 - a. Ligningsmæssige fradrag udgår af sundhedsskatten og reduceres derfor fra 33 pct. til 25 pct.
 - b. Beskæftigelsesfradraget hæves, så værdien ikke reduceres.
 - c. Fradrag for dagplejere og befordringsfradrag for lavtlønnede fastholdes.
 - d. Bundgrænse for gaver til velgørende foreninger ophæves.
6. Rentefradrag og ejendomsværdiskattestop
 - a. Renteudgifter over 50.000 kr. pr. person kan ikke længere trækkes fra i sundhedsskatten. Grænsen fremskrevet til 2019 med satsregulering.
 - b. Ejendomsværdiskattestoppet fortsætter til 2019.
7. Pensioner
 - a. Loft på indbetalinger til ratepensionsordninger på 100.000 kr.
 - b. Udligningsskat på større pensionsudbetalinger.
8. Frynsegoder
 - a. Fjernelse af skattefordel for medarbejderobligationer og -aktier, multimediebeskatning mv. Fordelt efter gennemsnitlig andel af løn, der gives som frynsegode på baggrund af Statusrapport om Frynsegoder.
9. Afgifter
 - a. 3,5 mia. kr. af de øgede afgifter er fordelt på husholdningerne. Provenuet er baseret på skøn.
10. Nominel fastholdelse af beløbsgrænser
 - a. Beløbsgrænser fastholdes nominelt fra 2009 til 2010. Dette reducerer personfradrag, beskæftigelsesfradraget og topskattesatsen i AEs fordelingsberegninger.
11. Mindre skatteplanlægning. Er fordelt efter skattebetalingen.

12. Skattekompensationsordning.

Tabel 8. Finansiering, der påhviler erhvervslivet, som er medtaget i fordelingsberegningerne, 2019, 2009-priser

	Provenu mia. kr.
11. Generel erhvervsstøtte	4,1
12. Klima og miljø	6,9
13. Levering af fast ejendom	0,9
14. Ejendomsadministration	0,2
15. Rejsebureau	0,2
I alt	12,3

Anm.: Provenuer er fordelt som beskrevet nedenfor.

Kilde: AE på baggrund af ”Aftale om forårspakke 2.0”

De enkelte elementer i ovenstående tabel er gennemgået nedenfor.

13. Generel erhvervsstøtte

- a. Elementerne er angivet i ”Aftale om forårspakke 2.0”.
- b. 12,5 pct. fordeles via husholdningernes disponible indkomst ud fra en antagelse om, at en del af den øgede erhvervsstat slår ud i højere priser.
- c. Ud af de resterende 87,5 pct. antages det, at 24 pct. går via udlandet, mens 2/3 af det resterende fordeles på husholdningerne via aktiekurser, og den resterende 1/3 fordeles via bruttoindkomst.
- d. Dette giver følgende samlede fordeling på husholdninger:
 - i. 12,5 pct. fordeles via disponibel indkomst.
 - ii. 44,3 pct. fordeles via aktiekurser korrigeret for lempelsen af aktieindkomstbeskatningen.
 - iii. 22,2 pct. fordeles via bruttoindkomst.
 - iv. 21,0 pct. går til udlandet og fordeles ikke på husholdninger.

14. CO²-kvoter, klima, miljø, energiafgifter, transport

- a. De 700 mio. kr., der vedrører fjernvarme, fordeles på husholdninger via disponibel indkomst.
- b. Det resterende fordeles på husholdninger som pkt. 11.

15. Levering af fast ejendom

- a. Er fordelt på boligejere efter størrelsen af deres ejendomsaktiver.

16. Ejendomsadministration

- a. Er fordelt på lejere efter størrelsen af deres disponible indkomst.

17. Rejsebureau

- a. Fordeles på husholdninger via disponibel indkomst.

Nedenfor er fordelings effekterne givet ovenstående antagelser illustreret. Fordelingen af skattelettelserne i indkomstskattesystemet er regnet på baggrund af indkomstoplysninger i lovmodellen. Fordelingen af pensionsbeskatning, frynsegoder og øgede afgifter på husholdninger er baseret på skøn og derfor behæftet med nogen usikkerhed.

Fordelingen af skatter, der påhviler erhvervslivet, er baseret på en række antagelser og er derfor behæftet med stor usikkerhed. I det omfang de øgede erhvervsskatter slår ud i øget produktivitet eller bliver overvæltet på udlandet i højere eller mindre grad, end det er antaget (via priser eller udenlandsk ejerskab af aktier), vil de nedenstående beregninger overvurdere eller undervurdere belastningen på husholdningerne.

Samlet set regnes der på en nettoskattelettelse på 2 mia. kr. Det matcher stort set underfinansieringen af Forårspakke 2.0, som er på 1,9 mia. kr. i 2019. Derudover er der en del af finansieringen, der påhviler erhvervslivet, som forudsættes rammer udlandet, hvorfor den samlede nettoskattelettelse i fordelingsberegningerne er på omkring 4,5 mia. kr.